

Số: 20/BC- BVHXXH

Hà Nội, ngày 26 tháng 3 năm 2024

BÁO CÁO THẨM TRA

Tờ trình và dự thảo Nghị quyết quy định danh mục các khoản thu và mức thu, cơ chế quản lý thu chi đối với các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục, đào tạo tại cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập (không bao gồm các cơ sở giáo dục công lập chất lượng cao) của thành phố Hà Nội

(Ban Văn hóa - Xã hội trình tại kỳ họp thứ 15 HĐND Thành phố khóa XVI)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương và phân công của Thường trực HĐND Thành phố; Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố Hà Nội đã chủ trì, phối hợp với các Ban HĐND Thành phố tổ chức thẩm tra dự thảo Nghị quyết quy định danh mục các khoản thu và mức thu, cơ chế quản lý thu chi đối với các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục, đào tạo tại cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập (không bao gồm các cơ sở giáo dục công lập chất lượng cao) do UBND Thành phố trình kỳ họp thứ 15 HĐND Thành phố tại Tờ trình số 42/TTr-UBND ngày 04/3/2024. Ban Văn hóa - Xã hội báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

I. VỀ HỒ SƠ, QUY TRÌNH BAN HÀNH NGHỊ QUYẾT

Hồ sơ UBND Thành phố trình HĐND Thành phố đảm bảo theo quy định tại khoản 34, điều 1 Luật số 63/2020/QH14 của Quốc hội khóa XIV về sửa đổi, bổ sung một số điều của luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, hồ sơ gồm: Tờ trình, dự thảo Nghị quyết; báo cáo thẩm định số 31/BC-STP ngày 21/02/2024 của Sở Tư pháp.

II. VỀ CĂN CỨ PHÁP LÝ, THẨM QUYỀN VÀ SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH NGHỊ QUYẾT

1. Căn cứ pháp lý và thẩm quyền ban hành Nghị quyết

- Tại điểm b khoản 6 Điều 99 Luật Giáo dục ngày 14/6/2019 quy định: “b) Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết định khung học phí hoặc mức học phí cụ thể, các khoản thu dịch vụ phục vụ, hỗ trợ hoạt động giáo dục của nhà trường đối với cơ sở giáo dục công lập theo thẩm quyền quản lý nhà nước về giáo dục trên cơ sở đề nghị của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh”.

- Tại khoản 3 Điều 4 Nghị định số 81/2021/NĐ-CP quy định: “Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thực hiện quản lý nhà nước về học phí, giá các dịch vụ khác trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo; ban hành định mức kinh tế - kỹ thuật, định mức chi phí áp dụng trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo đối với các dịch vụ chưa ban hành định mức kinh tế - kỹ thuật thuộc thẩm quyền quản lý của địa phương; quyết định phương thức giao nhiệm vụ, đặt hàng, đấu thầu cung cấp sản phẩm, dịch vụ trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo; quyết định giá đặt hàng dịch vụ trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo thuộc danh mục dịch vụ công sử dụng ngân sách thuộc thẩm quyền quản lý của địa phương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trình Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết định khung hoặc mức học phí giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập; quy định chi tiết danh mục các khoản thu và mức thu, cơ chế quản lý thu chi đối với các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục, đào tạo đối với cơ sở giáo dục công lập theo thẩm quyền quản lý để áp dụng tại địa phương.”

- Tại khoản 3 Điều 7 Nghị định số 24/2021/NĐ-CP ngày 23/3/2021 của Chính phủ quy định việc quản lý trong cơ sở giáo dục mầm non và cơ sở giáo dục phổ thông công lập: “Mức thu các khoản thu dịch vụ phục vụ, hỗ trợ hoạt động giáo dục ngoài học phí đáp ứng nhu cầu người học của cơ sở giáo dục được thực hiện theo nghị quyết của Hội đồng nhân dân cấp tỉnh trên cơ sở đề nghị của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương”

HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết quy định danh mục các khoản thu, mức thu, cơ chế quản lý thu chi đối với các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục, đào tạo của cơ sở giáo dục công lập của thành phố Hà Nội là đảm bảo đầy đủ cơ sở pháp lý và đúng thẩm quyền.

2. Sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Hiện nay, các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông công lập (trừ các cơ sở giáo dục công lập chất lượng cao) của thành phố Hà Nội thực hiện một số khoản thu khác (ngoài học phí) theo quy định tại Quyết định số 51/2013/QĐ-UBND ngày 22/11/2013 và Quyết định số 04/2018/QĐ-UBND ngày 23/01/2018 của UBND thành phố Hà Nội là chưa phù hợp với thẩm quyền (thẩm quyền quy định các khoản thu dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục theo Luật Giáo dục 2019 và Nghị định số 81/2021/NĐ-CP như nêu trên thuộc HĐND Thành phố). Đồng thời, mức thu các khoản thu khác theo Quyết định số 51/2013/QĐ-UBND được thực hiện từ năm 2013 (đến nay đã hơn 10 năm), nhà nước đã điều chỉnh mức lương cơ sở từ 1,150 triệu đồng/hệ số lên 1,800 triệu đồng/hệ số với tỷ lệ tăng khoảng 56,5%; mặt khác tốc độ tăng của chỉ số giá tiêu dùng năm 2023 so với năm 2013 của thành phố Hà Nội là 33,44%. Trong khi các mức thu các khoản thu khác (dịch vụ hỗ trợ giáo dục) đến nay của thành phố Hà Nội vẫn giữ nguyên nên các

cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập gặp nhiều khó khăn trong việc thực hiện dịch vụ hỗ trợ giáo dục.

Trong thời gian qua, việc cung cấp các dịch vụ phục vụ hỗ trợ giáo dục trong các cơ sở giáo dục công lập đang là nhu cầu cần thiết của học sinh, phụ huynh học sinh và các nhà trường. Để tránh tình trạng lạm thu, góp phần giải quyết các phát sinh phức tạp, khó khăn trong công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực giáo dục và để các cơ sở giáo dục thực hiện thống nhất, hiệu quả, minh bạch, việc xây dựng Nghị quyết quy định danh mục các khoản thu và mức thu, cơ chế quản lý thu chi đối với các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục, đào tạo tại cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập (không bao gồm các cơ sở giáo dục công lập chất lượng cao), nhằm mục đích tạo cơ sở pháp lý, đúng thẩm quyền để các cơ sở giáo dục công lập triển khai thu các khoản thu dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục, đào tạo theo đúng quy định của pháp luật.

Do vậy, việc đề xuất xây dựng Nghị quyết quy định danh mục các khoản thu, mức thu, cơ chế quản lý thu chi đối với các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục, đào tạo của cơ sở giáo dục công lập của thành phố Hà Nội, trình kỳ họp thứ 15 HĐND Thành phố là cần thiết và rất cấp thiết.

III. VỀ NỘI DUNG TRÌNH VÀ DỰ THẢO NGHỊ QUYẾT

1. Về nội dung trình

Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố cơ bản thống nhất với đề xuất của UBND Thành phố Tờ trình số 42/TTr-UBND ngày 04/3/2024 về phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng, nguyên tắc đề xuất danh mục các khoản thu, mức thu, cơ chế quản lý thu chi đối với các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục, đào tạo của cơ sở giáo dục công lập của thành phố Hà Nội. Cụ thể:

- Về danh mục các khoản thu dịch vụ phục vụ, hỗ trợ hoạt động giáo dục UBND Thành phố đề xuất 10 dịch vụ trên nguyên tắc: Không bao gồm các dịch vụ hoạt động giáo dục tại các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập của thành phố Hà Nội đã sử dụng nguồn thu học phí và nguồn kinh phí ngân sách cấp (hoặc nguồn kinh phí ngân sách nhà nước đặt hàng); Được xác định trên cơ sở nhu cầu người học, theo đúng chức năng nhiệm vụ của các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập, phù hợp với điều kiện thực tế của thành phố Hà Nội; Tiếp tục kế thừa một số nội dung quy định tại Quyết định số 51/2013/QĐ-UBND; Bổ sung một số khoản thu dịch vụ chưa có trong quy định tại Quyết định số 51/2013/QĐ-UBND đảm bảo phù hợp nhu cầu thực tế và các văn bản quy định hiện hành.

- Về mức thu đối với các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục: UBND Thành phố đề xuất mức thu là mức trần (mức cao nhất), các cơ sở giáo dục xây dựng dự toán chi phí, để xác định mức thu và được thỏa thuận bằng văn bản với cha

mẹ học sinh trên tinh thần tự nguyện, có sự thống nhất của Ban giám hiệu nhà trường, cơ quan quản lý cấp trên (Ủy ban nhân dân quận, huyện, thị xã hoặc Sở Giáo dục và Đào tạo theo phân cấp quản lý) trước khi ban hành, đảm bảo không vượt mức trần quy định.

(Cụ thể danh mục các khoản thu, mức thu các dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục đào tạo chi tiết tại phụ lục 01, 02 kèm theo Tờ trình số 42/TTr-UBND ngày 04/3/2024 của UBND Thành phố)

2. Về Dự thảo Nghị quyết

Dự thảo Nghị quyết đã được Sở Tư pháp thẩm định tại Báo cáo số 31/BC-STP ngày 21/02/2024 đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp. Ban Văn hóa - Xã hội cơ bản thống nhất với nội dung, thể thức của dự thảo Nghị quyết.

IV. ĐỀ NGHỊ UBND THÀNH PHỐ

1. Theo tổng hợp phiếu ý kiến góp ý của các đối tượng chịu tác động trực tiếp (cha mẹ học sinh có con theo học tại các cơ sở giáo dục công lập, không bao gồm cơ sở giáo dục chất lượng cao) có 87,4% ý kiến đồng ý với dự thảo Nghị quyết; 11,9% không đồng ý và 0,7% ý kiến khác. Đề nghị UBND Thành phố làm rõ nội dung và việc rà soát, tiếp thu đối với các ý kiến không đồng ý và ý kiến khác.

2. Đối với danh mục dịch vụ hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa, bồi dưỡng bổ sung kiến thức các môn văn hóa (do các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập trực tiếp thực hiện), đề nghị làm rõ nội hàm, căn cứ, cơ sở đề xuất khoản thu và mức thu đối với dịch vụ này? biện pháp quản lý, giám sát chặt chẽ hoạt động này, tránh việc lạm dụng hoặc để xảy ra tình trạng “day thêm, học thêm” không đúng quy định.

3. Hà Nội là một thành phố lớn, nhiều xã phường có điều kiện kinh tế - xã hội khác nhau, đặc biệt giữa nội thành và ngoại thành, giữa trung tâm và vùng sâu, vùng xa, vùng kinh tế còn khó khăn... đề nghị UBND Thành phố giải trình đối với một số ý kiến cho rằng nên đề xuất quy định mức thu các khoản thu dịch vụ hỗ trợ hoạt động giáo dục theo vùng để phù hợp với khả năng chi trả của phụ huynh học sinh trong điều kiện kinh tế - xã hội, đời sống của một bộ phận người dân còn khó khăn.

4. Một số ý kiến cho rằng cần xem xét hỗ trợ các đối tượng hộ nghèo, cận nghèo, đối tượng chính sách khác đối với một số khoản thu, đề nghị UBND Thành phố nghiên cứu, xem xét.

5. Cần chú trọng nguyên tắc dân chủ trong việc thỏa thuận tự nguyện giữa cơ sở giáo dục với cha mẹ học sinh; làm tốt công tác tuyên truyền, vận động, công khai, minh bạch trong quản lý thu chi, tạo sự đồng thuận xã hội trong quá trình tổ chức thực hiện.

Trên cơ sở tiếp thu, giải trình của UBND Thành phố, kết quả thảo luận của các đại biểu HĐND Thành phố tại kỳ họp, Ban Văn hóa - Xã hội đề nghị HĐND Thành phố thông qua Nghị quyết.

Kính trình HĐND Thành phố xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy; | (để
- Thường trực HĐND TP; | b/c)
- UBND Thành phố;
- Đại biểu HĐND Thành phố;
- Các Ban HĐND Thành phố;
- VP: Đoàn ĐBQH&HĐND, UBND TP;
- Các sở: Tài chính; GDĐT; Tư pháp;
- Lưu: VT, BVHXXH_{Huyện}.

TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN

Nguyễn Thanh Bình